Zaterdag, 27 Maart 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 8862

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Geallieërde vordering in Tunis.

Duisburg door de Raf aangevallen.

De Gaulle belooft Unie met Giraud.

Nog 255 vluchtelingen naar Suriname.

CATROUX IN ALGIERS AANGEKOMEN.

Generaal Georges Catroux van de Strijdende Fransen is hedenmiddag te Algiers aangekomen voor het voeren van besprekingen met Generaal Giraud (Londen, (AP) 26.3).

BOODSCHAP VAN MONTGOMERY AAN HET ACHTSTE LEGER.

Aan de vooravond van de slag, die thans gevoerd wordt langs de Mareth-linie, zond Generaal Bernard Law Montgomery de volgende boodschap aan zijn troepen:

„Veldmaarschalk Rommel heeft zich tot zijn troepen gericht in de bergen, die onze stellingen overzien en zeide, dat, ingeval zij Medenine niet namen en het achtste leger niet tot de terugtocht dwongen, de dagen van de asstrijdkrachten in Noord-Afrika geteld zouden zijn.

Wij zullen Rommel thans tonen, dat hij het met zijn verklaring bij het rechte eind had. De dagen van de asstrijdkrachten in Noord-Afrika zijn inderdaad geteld.

In de slag, die thans gaat beginnen, zal het achtste leger den vijand, die ons thans weerstaat in de Mareth-linie, vernietigen. Wij zullen door Gabès heen stormen en dan verder in Noordelijke richting naar Sfax en Sousse en tenslotte naar Tunis trekken.

Wij zullen niet stil houden of onze inspanning doen verslappen alvorens Tunis is veroverd en de vijand de strijd heeft opgegeven of de zee in is geduwd. De verrichtingen, die thans beginnen, zullen het besluit vormen van de campagne in Noord-Afrika. Als de slag eenmaal begonnen is, zullen de ogen van de gehele wereld op het achtste leger gericht zijn en zullen millioenen mensen dagelijks naar de radio luisteren en dagelijks op goed nieuws hopen. Indien elk onzer zijn plicht doet en zijn volle krachten aanwendt, kan niets het achtste leger tegenhouden.

En niets zal het tegenhouden. Met geloof in God en de rechtvaardigheid van onze zaak laat ons optrekken naar de overwinning. Vooruit naar Tunis! Drijft den vijand de zee in!" (Londen, (AP) 26.3).

DE GAULLE BELOOFT EENHEID MET GIRAUD.

Generaal Charles de Gaulle beloofde in een radiorede, dat hij en Giraud een gevechtsunie van alle Fransen zullen vormen en een einde zullen maken aan alle twijfel en onderlinge haat bij de komende Noordafrikaanse bijeenkomst.

„Ik ga spoedig naar Noord-Afrika", zeide De Gaulle. „Ik zal daar Generaal Giraud ontmoeten, die grote soldaat en nobele figuur. Tezamen, trouw en in vriendschappelijke geest, zullen wij de middelen zoeken en vinden om te verzekeren, dat het Franse imperium slechts één imperium zal zijn, dat de Franse kracht slechts één kracht zal zijn, dat de stem van het Franse volk dat vecht in de wereld als één stem zal spreken en boven al, dat dit imperium deze kracht en deze stem die zullen zijn, welke verlangd worden door het volk".

De radiorede van den Leider der Strijdende Fransen was het antwoord op de uitnodiging, die door Giraud op 15 Maart werd gedaan voor het vormen van een unie van alle Fransen onder diezelfde banier.

„Wij hebben één der grootste uren beleefd in onze lange en moeilijke geschiedenis", aldus De Gaulle.

„Laat de vlam onzer voorouders... verenigen, al dat overblijft van onze twijfel en onze wrok. Onze plicht ligt in een nationale eenheid: de bron van onze grootste inspanningen en onze eeuwige grootheid. Frankrijk heeft nooit tevoren in vijf eeuwen zó veel geleden of zulk een grote hoop gehad".

Voorts zeide De Gaulle: „Hartstochtelijke haarkloverijen en zelfs broedermoorden zijn ontstaan uit dit meedogenloze drama, hetwelk wij thans meemaken, gelijk in de honderdjarige oorlog, de godsdienstoorlogen en de revolutie-oorlogen. Doch de nationale eenheid waarvan de imperiale eenheid niet kan worden gescheiden, is wederom de enige redding en de opperste wet".

„Sedert de wapenstilstand hebben de Fransen feitelijk nooit opgehouden te vechten en evenmin hebben zij iets afgestaan van het erfgoed, de onafhankelijkheid of de waardigheid van Frankrijk. Andere Fransen, andere Franse gebieden hebben op hun beurt de kans gekregen om tegen den vijand op te staan... Van Algiers tot Tananarive, van Dakar tot Djibouti, van Noumea tot Fort de France bestaan er middelen om een Franse macht op te bouwen, krachtig tegen den vijand en vereend voor de wereld, terwijl wij wachten op het ogenblik, dat het volk van Frankrijk op zijn beurt kan herrijzen".

Intussen zond Albiert Guigui, Secretaris van de Franse Vakbond, die onlangs uit Frankrijk ontsnapte en bericht bracht, dat de Bond zich formeel had aangesloten bij de organisatie der Strijdende Fransen, de volgende boodschap: „We geloven in u. Wij vertrouwen, dat wij u spoedig zullen ontmoeten."

Nadat De Gaulle voor de radio had gesproken, beloofde André Philip, de Vrije Franse Commissaris voor Binnenlandse Zaken en Arbeid, dat Frankrijk een volledige democratie zal hebben. Deze zal verantwoordelijk zijn aan het volk, doch met een andere grondwet en een volledige verandering in leiders. Hij onthulde, dat de communistische, socialistische, radicale en conservatieve partijen zich alle afzonderlijk in het geheim in Frankrijk hebben gereorganiseerd gedurende de afgelopen zes maanden, afgezien nog van de onafhankelijke bewegingen, die verzet bieden.

Philip deelde mede, dat de uitbarsting tegen de arbeidsplicht in Haute Savoie „veel te vroeg kwam" (Londen, (AP) 26.3).

DE STERKTE DER ASSTRIJDKRACHTEN IN ZUID-TUNIS.

Militaire waarnemers in Londen schatten de grootste sterkte van de as binnen het gebied, dat begrensd wordt door Gabès, Mareth, Matmata en El Hamma, op ongeveer 80.000 man. Men gelooft, dat de Duitse strijdkrachten daar — waaronder de 15e en 21e pantserdivisies — rond 40.000 man zijn „plus" ongeveer 40.000 Italianen.

Een zegsman lijnde het gebied van de as hier als volgt af: een lijn van 32 kilometer van Gabès naar El Hamma, verder 24 Hamma naar de Matmataheuvels, van Matmata naar Mareth en 25 kilometer van Mareth naar Gabès. Binnen dit gebied zouden de vliegvelden van de as de „aandacht krijgen" van de Geallieerde vliegtuigen (Londen, (AP) 26.3).

GEALLIEERD COMMUNIQUE VAN NOORD-AFRIKA.

„Aan het front van het achtste leger hadden de operaties gisteren voortgang met bevredigende resultaten. In een sector deden onze strijdkrachten een geslaagde aanval en de verrichtingen gaan daar volgens het plan, niettegenstaande de hardnekkige weerstand, die door den vijand geboden wordt. Vele gevangenen werden genomen.

In de sector van Gafsa en Maknassy heerste een plaatselijke activiteit. Geen grote aanval ontwikkelde zich echter. In het Noorden aan het front van het 1ste leger waren onze patrouilles actief in verkenningen met grote strijdkrachten. Hierbij werden den vijand verliezen toegebracht en enkele gevangenen gemaakt".

Lucht: De gehele nacht van 25 op 26 Maart voerden onze bommenwerpers uitgebreide operaties uit tegen vijandelijke troepenconcentraties en verbindingslinies.

Gisteren onderhielden lichte bommenwerpers, gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen de aanvallen op de vijandelijke stellingen en bevoorradingsmiddelen. Hierbij werden vele voertuigen vernietigd. Middelzware bommenwerpers vielen het Zuidwestelijk deel van Tunis aan alsmede een vijandelijk vliegveld, waar branden werden gesticht. 8 Vijandelijke vliegtuigen werden tijdens de nacht vernietigd. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist van al deze verrichtingen.

In de afgelopen nacht wierpen vijandelijke vliegtuigen bommen op het gebied van Algiers. Er was een klein aantal slachtoffers te betreuren en geringe schade werd aangericht. 2 Vijandelijke bommenwerpers werden vernietigd" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 27.3).

LA ROCHELLE WORDT ONTRUIMD.

Radio-Berlijn zeide in een bericht uit Parijs, dat de burgerbevolking van de havenstad La Rochelle aan de Atlantische Oceaan wordt ontruimd en overgebracht naar de steden Rochefort en Fouras. De ontruiming is gelijk die werd uitgevoerd in Lorient en Saint Nazaire (New York, (AP) 26.3).

BRITS VLIEGTUIG BOVEN ROME.

Officieel wordt medegedeeld, dat een Brits vliegtuig op geringe hoogte vloog over de buitenwijken van Rome in het maanlicht van gisteren en een spoorwegstation mitrailleerde op slechts enkele kilometers van de stad.

De vlieger zeide: „Onderweg vlogen wij over de Tiber en de Pontijnse moerassen en ik wenste, dat die grote brulkikvors (Mussolini) daar was. De maan was nogal helder, maar hoewel het zeer wazig was, konden wij de flitsen zien van de electrische trams of treinen in Rome alsook de gebouwen van de stad."

Dit is het eerste bericht omtrent een luchtaanval in de nabijheid van Rome (Valletta, Malta, (AP) 26.3).

HITLER ROEPT DE JUNKER-GENERAALS TERUG.

Men zegt, dat Hitler de Junker-Generaals uit hun teruggetrokkenheid terugroept om hem te ontslaan van het probleem van een oorlog aan twee fronten. Volgens sommige kringen zou hij zelfs Franz Halder wederom in het Hoofdcommando hebben geplaatst. Berichten, die in neutrale landen ontvangen worden, delen mede, dat het vroegere Hoofdcommando van de Generale Staf van het leger, die in de afgelopen winter werd vervangen door den jongen politieken Generaal en Gestapo-favoriet Kurt Zeitzler, een nieuwe post in de Wehrmacht heeft gekregen.

Een hooggeplaatste bron met betrekkingen op het vasteland bevestigde de berichten, doch zeide, dat Halders positie nog niet duidelijk is aan buitenstaanders. Hij heeft waarschijnlijk Keitel vervangen als Opperbevelhebber over de strijdkrachten of Alfred Jodl als Hoofd van de Leidingsstaf.

De zegsman was van mening, dat Von Bock, die ook wederom in het Hoofdcommando zit, verantwoordelijk is voor de terugroeping van Halder. Indien dit bericht waar is, dan is het van betekenis, gezien het feit, dat Hitler hem in aanwezigheid van de gehele legerstaf aan de kaak stelde toen hij hem zijn ontslag gaf. (Londen, (AP) 26.3).

HITLER GAAT ZICH MET DE DUITSE MARINE BEMOEIEN.

Volgens berichten uit Stockholm, die heden door de Britse radio werden omgeroepen is Hitler thans van plan de leiding van de Duitse Marine op zich te nemen.

Het bericht zeide: „Het is pas bekendgemaakt, dat Hitler de leiding van de Duitse Marine over zal nemen na de leiding over het Duitse leger aan de Generaals te hebben overgelaten, volgens berichten uit Stockholm" (New York, (AP) 26.3).

VIJANDELIJKE BOOT TOT ZINKEN GEBRACHT.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat een Brits vliegtuig een vijandelijke R-boot (een gewapende mijnenveger) bombardeerde en tot zinken bracht in de nacht van Donderdag. Dit geschiedde in het Kanaal nabij Boulogne (Londen, (AP) 26.3).

TOESTAND PAUS BETER.

Een bericht uit Vaticaanstad, dat door Radio-Berlijn werd omgeroepen, deelde mede, dat Z.H. de Paus genezende is en zijn temperatuur normaal is. (New York, (AP) 26.3).

Het nieuws van vandaag.

Het is maar goed, dat er dagbladen bestaan, vooral op Curaçao. Want de geruchten, die de ronde zouden blijven doen als alles niet zwart op wit gepubliceerd werd, zouden niet te overzien zijn. Wat men door de radio hoort, klinkt elkeen anders in de oren en bij het oververtellen verandert het oorspronkelijke bericht altijd. Zo hoorden wij gisteren vertellen, dat Braziliaanse troepen aan het Tunische front waren aangekomen. Geen half uur later vernamen wij, dat Braziliaanse troepen in Zuid-Afrika waren aangekomen. Het werkelijke bericht: de Braziliaanse Generaal Gomes bezocht het Noordafrikaanse front (blz. 1).

En hier kon hij zien hoe Noordamerikanen, Fransen en Britten den vos Rommel insluiten. Snel gaat het niet, maar het gaat zeker. De Fransen komen vooruit langs de Noordelijke oever van het Sjott Djerid. En ook in de Mareth-linie boekten de strijdkrachten van het achtste leger winsten. Men neemt in Algiers echter aan, dat Montgomery zijn hoofdmacht nog niet in de strijd geworpen heeft. De luchtstrijdkrachten der wederzijdse partijen zijn in verwoede verrichtingen gewikkeld en vooral de troepen van de as hebben het hard te verduren (blz. 1).

Aan het Russische front is er weinig verandering. Een bericht uit Stockholm wilde, dat Russische tanks de stad Dorogobuzj zijn binnengerukt, maar uit Moskou wordt niets daaromtrent vernomen. In de Kuban-vallei wisten de Sovjets den vijand echter nog steeds terug te dringen (blz. 3).

Duisburg werd in de nacht getroffen door bommen van de Royal Airforce. De strijdmacht werd als „groot" beschreven en 4 der aanvallende toestellen worden vermist.

Generaal Charles de Gaulle hield gisteren een radiorede waarin hij beloofde met Giraud een Unie van alle Fransen te zullen vormen. „Ik ga spoedig naar Noord-Afrika", aldus de Generaal in zijn redevoering (blz. 3). De verwarde toestand in Frans Guyana is hiermede zeker minder acuut geworden, omdat de partijen dan kunnen wachten op het vormen van deze Unie, waaraan Georges Catroux en Giraud in Algiers reeds werken.

In Suriname zijn natuurlijk commentaren geleverd op de aansluiting van Frans Guyana bij de Geallieerden. Van deze commentaren, die op blz. 3 staan, trekken vooral die van den Heer G. Stampaert de aandacht, omdat deze schrijver de toestand in de Franse kolonie persoonlijk meemaakte.

Ook op andere wijze trekt Suriname de aandacht in het Nieuws van Vandaag. Er komt namelijk een Braziliaans Consul om de betrekkingen, die de laatste tijd tussen Brazilië en Suriname bestonden, nauwer aan te halen (blz. 2).

Voorts wordt bekend gemaakt, dat meer dan 250 vluchtelingen uit Europa op weg zijn naar Suriname. Het bericht zegt niet wat al deze vluchtelingen in Suriname zullen doen en evenmin op welke wijze zij zullen worden ondergebracht (blz. 2).

In aansluiting op het bericht van gisteren volgens welke de Nederlandse Minister Eelco Nicolaas van Kleffens protesteerde tegen de achterstelling der kleine Naties, steunt „World Telegram" den Minister in zijn verklaringen (blz. 3).

EUROPA VOOR ALTIJD

Europa's élite heeft het Volk bedrogen.

De inwendige conflicten van Europa moeten door Europa zelf worden opgelost.

Brief van den Fransen schrijver Georges Bernanos aan de Engelsen

Christelijke eer inplaats van politieke carrière-makers.

Vooroorlogse Franse Pers kon slechts weergeven wat de Regeerders wilden, dat het volk zoude menen.

Dat met het vallen van het laatste schot het raadsel van de herordening van Europa nog niet zal zijn opgelost, is een punt, dat steeds meer de aandacht gaat vragen. Wij, geallieerden, voeren deze krijg omdat Duitsland de vrijheid van Europese naties aanrandde, maar het is met het naderen van de vredesconferentie als worden de geallieerden bedeesder en bevreesder om wat er dan eigenlijk gebeuren gaat. Engelands prestige in het winnen van de oorlog is buiten twijfel. Ruslands hulp is onmiskenbaar. Frankrijks plaats in het oorlogsgeheel is nog een raadsel. Hoe de Balkan moet worden geordend is nog niet bij benadering te zeggen. Of ons eigen land een soort onafhankelijkheid zal krijgen onder bescherming van een andere grote mogendheid of niet, zal bepalen of wij werkelijk onafhankelijk zullen worden dan niet.

Bij het oplossen van deze moeilijkheden zullen er zeker harde woorden moeten vallen. De waarheid, zolang door propagandistisch verdraaien van de historie verblomd, zal weer naar voren moeten komen bij het oplossen van historisch-geographische en andere vraagstukken.

Georges Bernanos heeft dit pad willen inslaan. Zijn boek „Lettre aux Anglais" is een fel boek, het is evenwel oprecht, en ook als hij de waarheid in krasse termen moet zeggen, gevoelt men, dat het hart hem bloedt.

Na de vele vorige oorlogen heeft men reeds getracht een wereldvrede te scheppen. Een pas verschenen boek verhaalt ervan, hoe al deze pogingen in de laatste zes eeuwen op niets uitliepen. Misschien, dat deze fiasco's te wijten zijn aan het feit, dat men de vrede steeds laat maken door degenen, die de overwinning bevochten hebben, of wel door diplomaten. Wie van deze beide groepen mensen het minst geschikt is om vrede te maken, laten wij maar in het midden, maar het is onze overtuiging, dat het de denkers zijn, die hierin de doorslag moeten geven. Niet echter zij alleen, want dan zal een vrede aan practische uitvoering gespeend zijn, maar zij zullen de wijsgerige grondslagen moeten leggen. Artikelen van Jacques Maritain, zoals enkele malen in dit blad verschenen, geven in dit opzicht vaste philosophische lijnen, die men niet uit het oog verliezen mag, op straffe dat de vrede weer mislukt.

Georges Bernanos, de bekende Franse schrijver en vriend van Maritain, is zelf geen denker, maar hij beschikt over het talent en het élan om hetgeen door de denkers is tot stand gebracht met de titanische kracht van zijn taal over de wereld te doen gaan.

Georges Bernanos woont thans in Brazilië, waar hij een boek heeft uitgegeven, dat als een bazuin over de wereld klinkt: Lettre aux Anglais. 1)

Reeds twee drukken van 6000 exemplaren zijn verschenen. De Franse invloed in de culturele kringen van Zuid-Amerika is sterk en die kringen weten er zijde bij te spinnen: Nederlands vrije delen van de eigen Nederlandse academici nog niet eens een goedkoop katoentje!

Het boek is met een vaart geschreven, die het stoppen onder de lezing tot een onmogelijkheid maakt. Bernanos heeft, teleurgesteld over de politieke corruptie van de leiding gevende kringen in Frankrijk, in 1938 uit protest tegen München zijn land verlaten, woont thans in Brazilië met vrouw en kinderen. Hij is 54 jaar, drager van het Croix de Guerre uit de vorige wereldoorlog.

Het boek is een toespraak tot de Engelsen, behalve de beide laatste hoofdstukken, waarin Bernanos zich richt tot Roosevelt en de Europeanen. En in zijn toespraak bloedt 's mans hart van wee over Frankrijk, dat terneer ligt, omdat het bedrogen is door de politieke carrière-makers. Het is als een echo, maar dan met machtiger en voller van klank dan de oorspronkelijke stem van den toch begaafden schrijver André Simone in „J'accuse", het boek, dat twee jaar geleden de wereld veroverde en nu al weer vergeten schijnt.

Het boek is fel, profetisch en daarom zullen bepaalde staatkundigen en politiekelingen zeggen, dat het inopportuun is, zolas de élite van het Oudtestamentische jodendom het woord der profeten ontactisch, niet te juister tijd en van politiek standpunt onverstandig vond. De aanklacht tegen onze geallieerde — van de nazies spreekt hij volkomen terecht niet eens — politici klinkt juist door deze afwijzing nog scherper. Bernanos richt zich tot de Engelsen. Uit alles blijkt zijn liefde en achting voor hen, maar hij stoort zich aan geen propaganda, wanneer hij opmerkt, dat Franse en Engelse krijgers vaker tegenover dan naast elkander hebben gestreden. En bij een van die gelegenheden viel Frankrijks heilige, Sainte Jeanne d'Arc.

„Ik spreek niet namens mijn land, met de hand op het hart, zoals de politieke redenaars op de tribune doen. Niemand heeft het recht namens mijn land te spreken, tenzij zijn heiligen en helden, en die hebben het wel gelaten om te spreken, die hebben wat gedaan. Engelsen! Ik stel me ook niet voor, dat ik u mijn land zal doen begrijpen...... De Franse eer is een Christelijke eer, zij is een gedoopte eer......"

Frankrijk was niet corrupt, was niet verrot, zegt Bernanos, het gevoelde

1) Lettre aux Anglais, par Georges Bernanos, Atlantica Editora, Rio de Janeiro 1942.

zich slechts bedrogen door een groep Franse élite, die met de politiek speelde en jongleerde met de vrede, welke door de zelfopoffering van het Franse volk verkregen was. Het eerbegrip bij de regeerders van Frankrijk was weg, evenals het weg was bij de regeerders van andere democratieën, maar bij het Franse volk was het gebleven. Niet bij — wat hij noemt — de devoten, voor wie de kerk slechts een „compagnie d'assurance" was geworden, parochianen, die de eerste rijen in de kerken moesten en zouden bezetten, maar die de nederigheid misten. De grote massa van het Franse volk, die voor ze wist hoe het woord eer geschreven werd, van het begrip reeds doordrongen was. Het is in het licht van het begrip der Franse eer, hetwelk samengaat met dat der heiligheid, dat Bernanos de geschiedenis van Frankrijk en West Europa beziet. Dat hierbij harde woorden vallen, is duidelijk. Dat Bernanos' katholieke geloof zulk een vaart en geweld bezit, dat het sommigen misschien wel eens pijnlijk treft, is te begrijpen. Men denke ook hier aan Israels profeten.

Bernanos wil een heldhaftig Christendom. Dan is er pas sprake van een vrijheid der mensen. „Wij, Christenen, dragen de verantwoordelijkheid voor de vrijheid der mensen." Uit de ruïnen van het Romeinse en het Karolingische tijdvak is het ridderstijdvak ontstaan. Er zal uit deze tijd een nieuwe tijd ontstaan, waarin Frankrijk niet meer links zal behoeven te stemmen uit afkeer tegen de regerende klasse. De bourgeoisie — ook in ons vooroorlogse Nederland zo sterk met zichzelf ingenomen — wil heersen, rijk zijn en welgesteld om te kunnen dienen, maar wat belangeloos dienen is, weet zij niet. Was Jeanne d'Arc van deze oude tijd de inspiratie, was een heilige het symbool van Frankrijks Christelijke eer, ook het vooroorlogse Frankrijk kende een vrouw, die echter het symbool van Frankrijks nedergang was: Hélène de Portes, maitresse van Paul Reynaud! Toen, zoals nu zijn er casuisten geweest, die handig konden en kunnen praten, toen over het Lebensraum van het Engeland der Plantagenets, maar „grace au ciel, ni Jeanne ni notre peuple n'en eurent assez long pour discuter avec les casuistes. C'est pourquoi finissent toujours par leur parler un jour à l'oreille, dans le silence du coeur, les Saints et les Saintes de la Patrie."

Met de kerkhervorming is het begonnen en heeft Duitsland al de Kerk vaarwel gezegd, Engeland heeft nog erger gedaan, aldus Bernanos, en haar verloochend. Als gevolg hiervan hebben de Engelsen volgens Bernanos een ontwikkeld in een denkrichting, die hun het begrip zelfs voor andere naties benomen heeft. Bernanos zegt het niet om te kwetsen, hij constateert de feiten van eigen land, steeds het eerst. Deze te noemen is voor hem een pogen beide landen tot elkander te brengen.

Veel erger dan deze oorlog is voor Bernanos de anarchie der gewetens, welke heerste en die thans in alle landen door deze oorlog aan het licht gekomen is. Wat Frankrijk betreft, het zal herstel moeten vinden in het eigen volk, het zal zich niet te tweeden male laten bedriegen. En Frankrijk zal herstel brengen aan Europa, zoals het steeds gedaan heeft. Niet door politieke systemen, die in elk land naar de aard des eigen volks zullen kunnen worden opgezet, maar omdat Frankrijk de vertegenwoordiger is van het Christendom, dat leert wat Eer en Heldhaftigheid is, begrippen, die niet los te denken zijn van de leer der Kerk. De Franse pers was het toonbeeld van verwording, omdat zij niet weergaf, wat het volk wenste maar wat de regeerders wilden, dat het volk zoude wensen. Zal Engeland het hierbij helpen? Tot op zekere hoogte ja, maar het zal geen overwegende leiding hebben, omdat — volgens Bernanos — de Engelse leiders thans, denken straks te zullen zeggen, dat zij het heil hebben gebracht.

Reeds ver terug, in de Reformatietijd, is de ramp van heden begonnen. Niet dat de Engelsen daar alleen de verantwoordelijkheid voor zouden hebben te dragen: „Engelsen, Engelsen! Wij zijn samen verantwoordelijk voor de wereld, die wij gemaakt hebben. Wij waren toen beiden de rijkste volken, de twee machtigste staten van Europa, de beide wijdluftigste van het Christendom. Wij hebben beiden onze talloze heiligen, helden, martelaren, en overal cathedralen, opgeheven armen, gebogen knieeën, gevouwen handen, zo zuiver dat hun schaduw onze beide landen heiligde. Sedert de 13e eeuw hadden onze volken rechtvaardigheid en vrede kunnen brengen. Waarom hebben wij ons juist tot elkander gekeerd in broedermoord?

Het antwoord?

„Ten tijde toen Italië, vol simonie, door en door verworden van goud en jool, van de Heilige Stad een roovershol maakte, een huis van wellust, toen hebt gij de Kerk verloochend in stede van ons te helpen haar te redden; gij hebt uw hand ineen geslagen met die van den eersten Hitler, zonder zelfs een verontschuldiging te hebben eraan deel te nemen, aan die onvruchtbare wanhoop, aan die onmetelijke hoogmoed, die gedoemd is steeds aan zichzelf te twijfelen, en die eeuw in eeuw uit, van het met het noodlot verbonden Duitsland beurtelings de martelaar en de beul van het mensdom heeft gemaakt."

Frankrijk heeft zijn oorlogen gehad. Thans heeft Engeland eens zijn oorlog om huis en haard. Wat zijn zijn idealen? Ten bate van de propaganda heeft men de term „Pruisische militairisme" uitgevonden. „Maar wat denkt een werkman van Birmingham of van Manchester, een mijnarbeider van Galles, een visser uit Yarmouth, een boer uit York? Ik denk, dat geen hunner veel biezonders denkt, tenzij dat het „Empire" bedreigd wordt, dat de zeewegen in gevaar zijn...... Dat zijn de redeneringen van een rijk volk, zeker van het eeuwig voortbestaan van zijn parlementaire instellingen, van de soliditeit van het pond sterling en van Gods hoede."

Het Franse volk denkt zo niet, en het zal tot een onderlinge verstandhouding moeten komen, voor het te laat is. Voor het Franse volk is er slechts één begrip: de eer van Christen te zijn. Het Franse volk zal zich dit niet weer door politieke carrière-makers laten ontnemen.

Europa, groot geworden onder het Christendom, is een geestelijke vooraadschuur geworden zonder weerga. Europa zal hiervan geen afstand doen, ook al — en hier komt Bernanos aan een nieuw chapiter: de Noordamerikaanse hulp om Europa op te redderen — zal U.S.A. straks beproeven „van zijn geestelijke reserves scheepsladingen naar Europa te sturen, zoals het nu met aardappels doet."

„Méfiez-vous de l'Europe, hommes d'Amérique!" Europa heeft u niet nodig. Gij zegt dat Europa oud is, maar zijn beschaving is oud en degelijk, en zijn volken zijn jong, zoals volken, die uit het Christendom leven, altijd jong blijven.

Wat oud was, dat was de bourgoisie, de élite van Europa, die vernieuwd moest worden, die dit weigerde en daarom de rest van het volk bedroog. Europa telt in eeuwen, wat gij in jaren telt, maar het is jong, want wat de ouderdom betreft is zenuwsloping en de huidige tijd is er het bewijs van dat Europa's zenuwkracht nog enorm is. Europa is een geestelijke voorraadschuur voor de wereld geweest en het zal dat blijven. Ik spreek hier van de volken, niet van de regeringen en ook niet van de élite."

„Cher M. Roosevelt, il y a des choses qu'avec tout votre genie, vous ne pouvez pas aisément comprendre, de ce côté-ci de l'Atlantique, et d'ailleurs, personne ne vous les a jamais dites."

„Hebt gij ook wel bemerkt, Cher M. Roosevelt, dat men ontzettend praat over geestelijke krachten, en wel op een zekere toon, die zou doen geloven, dat uw beroemde steunverleningswet haar aanmaak op de lopende band van Mijnheer Ford heeft voorzien."

„Men heeft Eurpa bij u in idiote films zo bespottelijk gemaakt, dat ik vandaag wel een kleine revanche mag nemen......"

Wat weet men van Europa, wat weet men in de Verenigde Staten van Europa's historie? Leert men daar van de historische films van Hollywood?

„Cher Monsieur Roosevelt, vos historiens d'Hollywood" geloven zeker dit en menen dat (Men herinnert zich, dat nog slechts enkele dagen geleden in Willemstad ook zo'n product van de Hollywoodse historici vertoond werd: „Disraeli", gedenatureerde geschiedbeschouwing, uitgelegd, verklaard en aangepast naar de politieke conveniënties van de dag, inderdaad volkomen opportuun om vertoond te worden voor een ongeschoold publiek, dat er weer een bewijs van zijn lang gehouden mening in terug vond!).

Er is slechts één toekomst mogelijk voor Bernanos en dat is, wanneer de helden van de krijg ook de heiligen van de Kerk worden.

Aan ons te oordelen in hoeverre wij in ons eigen Nederlandse volk daaraan toe zijn.

Het voorreformatorische begrip, dat de stand niet naar het hebben of derven van geld bepaald wordt, moet worden hervonden. Prestige wordt niet verkregen door geld of winst. Dat aanzien en prestige niet door geldbezit verkregen worden, blijkt uit de historie van de 13e eeuw, uit de „donkere" middeleeuwen, toen de machtigste vorsten voor hun oorlogen het benodigde geld bij de Joden moesten lenen. Want de Joden hadden al het geld en niemand zal kunnen beweren, dat de Joden toen biezonder geëerd of gezien waren.

Heil van Europa is mogelijk, wanneer Europa weer zichzelf worde, zonder inmenging van buiten, wanneer Engeland zich historisch hervinde, ver, ver terug. De Economische Diensten van U.S.A. mogen dan verklaren, dat de werkloosheid van het geestelijk leven hun niet aangaat en dat zij werk voor het lichaam zullen vinden om Europa op te bouwen en te herstellen wat vernield is. Maar lang voor die wederopbouw, zullen wij de principiële beschouwing moeten hebben, het denken, de philosophie, waarop dat wederopbouwen, dat zuiver materiële werk, zal kunnen steunen. „Dat zal de nieuwe incarnatie of vleeswording zijn van de Christelijke Eer, dat wil zeggen, de erfelijke Eer van de mensen van geheel Europa. Ik weet, dat de elementen daartoe voorhanden zijn, dat is voldoende.. Het is niet dat in eerste instantie een godsdienstige opbloei zal zijn. Het is bijna onmogelijk, dat de huidige ramp de volken opeens zou terugvoeren naar ons leerstellig geloof, dat echter immer grondslag zal blijven. Maar een omwenteling in de zin van Christelijke Eer is in Europa mogelijk bij de gelovigen en bij de ongelovigen, omdat hun gewetens alle door het Europa, dat wil nog altoos zeggen, het Christendom, zijn gevormd, of zij zelf werkelijk hun geloof belijden of niet.

Curaçao.

AUTOBUSSEN EN SCHARLOO.

Enkele lezersvrienden vroegen waarom geen van de beide Gouvernementsautobuslijnen de stadswijk Scharloo aandoet. Directeur John Gorsira zeide hieromtrent:

„Autobussen door Scharloo te laten rijden is zeker een goed idee en ik heb dit plan reeds lang en breed overwogen. Men moet er echter rekening mede houden, dat de bewoners van Scharloo bijna allen een eigen auto (of auto's) hebben. De benzine-rantsoenering treft weliswaar ook hen, doch al met al zijn zij altijd nog veel bter af dan de bewoners van die wijken, waar men geen eigen auto's kan houden. Het aantal bussen is gering en daarom wilde ik eerst het gewone volk helpen om later, wanneer wij ruimer materiaal hebben ook door de rijkere wijken bussen te laten lopen. Opzet is ook vooral om verbinding met de stad te geven en Scharloo is practisch zelf een stadsdeel."

De Directeur verklaarde verder, dat nog 6 nieuwe bussen in bestelling zijn, — dat aan de suggestie van „Dagblad Amigoe di Curaçao" om borden op de bussen te hangen zal worden voldaan, — dat de Schottegatlijn vermoedelijk binnenkort ook de Mundo-Nobo wijk zal aandoen, zodat men uit die wijk elk half uur verbinding met de stad zal hebben.

Minder bekend is misschien ook, dat het chassis van de bussen feitelijk voor vrachtauto's berekend is. Dit is gedaan om de bussen zo duurzaam mogelijk te maken, vooral wanneer zij straks op de buitenlijnen gaan rijden, waar de wegen slecht zijn.

HELLAS OF GRIEKENLAND?

Enkele lezersvrienden hebben gevraagd, waarom wij het land, dat in de regel Griekenland genoemd wordt, Hellas noemden.

Bij het benoemen van buitenlandse staten, landen en steden is het gebruik, om wanneer er een Nederlandse naam bestaat, die te nemen: Rome (Roma), Londen (London), Parijs (Paris) Kantelberg (Canterbury), Moskou (Moska), Napels (Napoli), Ossenvoorde (Oxford; deze mooie oude Nederlandse naam, getuigend van de eeuwenoude connecties tussen Engeland en Nederland, is zelfs bijna vergeten), enz.

Is er geen Nederlandse naam, dan nemen wij de naam in de taal van het land zelf: Warszawa (niet het Duitse Warschau, hetgeen ons voor den Pool een even grote belediging lijkt, als wanneer wij bijvoorbeeld 's Hertogenbosch Herzogenbusch noemden), Beograd (niet het Italiaanse Belgrado) e.d. Het lijkt ons volmaakt onzinnig om in het Nederlands buitenlandse steden te benoemen in een derde taal en onkies zelfs wanneer die derde taal de taal van een vijand van het betrokken land is.

Op zichzelf zou Hellas dus geriefelijk Griekenland genoemd kunnen worden en deze benaming is ook niet fout of ongewenst. Dat wij toch de voorkeur geven aan het minder gebruikelijke Hellas, spruit voort uit het feit, dat de bewoners van het betrokken land onderscheid maken tussen Hellenen en Grieken. Onder Grieken verstaat men de leden van het ras, onder Hellenen de Grieken die in de staat Hellas wonen. M.a.w. alle Hellenen zijn Grieken, maar niet alle Grieken zijn Hellenen. Daar de Grieken over de gehele wereld verspreid wonen kan men moeilijk spreken van Griekenland, weshalve het land Hellas genoemd wordt. Zegt men Griekenland, dan is dit naar onze begrippen misschien niet fout, maar voor de lieden van het betrokken land wel. Daarom volgden wij het voorbeeld van de betrokkenen, die meer recht van spreken hebben dan wij.

Gisteren stierf tot onze diepe droefheid

Mej. Maria P. Lourens

in den ouderdom van 57 jaar.

De ter aardebestelling zal plaats hebben heden om 4 uur p. m.

S. W. CHONG.
P. J. C. LAMPE.

Sterfhuis:
Ansinghstraat 13
Pietermaai.

905

BRAZILIAANS CONSULAAT IN PARAMARIBO

Te Paramaribo zal spoedig een Braziliaans consulaat worden gevestigd. Consul: B. E. K. Felipe de Santa Cruz Guima-Raez.

NEDERLANDSE VLUCHTELINGEN VAN SURINAME.

Het „American Jewish Joint Distribution Committee" te New York maakt bekend, dat 175 Nederlandse vluchtelingen op Jamaica wachten op vervoer naar Suriname, terwijl er nog 80 op weg zijn van Portugal.

GENERAAL MAJOOR VAN OYEN IN LONDEN.

Generaal-Majoor Lodewijk H. van Oyen is uit de Verenigde Staten van NoordAmerika in Londen aangekomen.

ONZE PASMUNT.

De Administrateur van Financiën deelt ons mede, dat het beroep op de bevolking om pasmunt niet op te potten, doch in omloop te brengen, in zoverre succes heeft gehad, dat velen inderdaad aan dit beroep gevolg hebben gegeven. Zodoende is de circulatie van kleine pasmunt toegenomen. Doch dit is nog niet in voldoende mate geschied. Wij doen daarom nog eens een beroep op onze welwillende burgerij om aan het circulatie-vercoek te voldoen en het volmaakt zinloos opgepot te staken.

DON BOSCO.

Morgenochtend, Zondag 28 Maart, zal Dokter W. J. M. Diemont, veearts, om 10.30 uur spreken voor de onderwijzersvereniging „Don Bosco".

RADIO-ORANJE.

Te beginnen as. Maandag 29 Maart zal de morgen-uitzending van Radio-Oranje (Londen) van 6.30 uur Curaçaose Tijd tot 6.45 uur plaats hebben, dus een kwartier later dan tot nu toe het geval was. De middag-uitzending heeft plaats van 13.15 tot 13.30 uur Curaçaose tijd.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale: Voetbal; 10.30 uur Tropicals B — Staco B; 11.30 uur het veld voor Excelsior; 16.30 uur The Western Stars — Blauw Wit.

— Baseball op het terrein „De Hoop".

Voetbal: Op het terrein Groot Kwartier: Groot Kwartier — Sithoc; Op het terrein Santa Rosa C.S.R. — D.S.C.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst.

Op Zondag as. 28 Maart 1943 op Hato een verplichte schietoefening voor groep I en II. Tenue: wacht-tenue zonder helm, geweer medenemen. 8.15 uur vertrek auto van Brionplein naar Habaai; 8.25 uur appèl; 8.30 uur vertrek van Habaai naar Hato. Vervoer per eigen gelegenheid naar Hato is toegestaan, met dien verstande, dat men daar om 8.30 uur aanwezig is.

Surinaamse commentaren op de Franse situatie in West Indië.

De Heer G. Stampaert, medewerker van het blad „Suriname" in ons zusterstaatsdeel en Vlaming van geboorte, schreef onder het opschrift.. „Nogmaals" enkele dagen vóór de aansluiting van Frans Guyana bij de Geallieerden het volgende artikel:

Nogmaals zijn acht schepen getorpedeerd op de kust van Frans Guyana. Nogmaals komt het bericht uit Martinique dat Admiraal Robert steeds blijft samenwerken met Vichy — met Duitsland.

Gelukkig heeft Sumner Welles tegenover die berichten gesteld dat sedert November de Verenigde Staten geen voedsel meer naar Martinique verscheept hebben. Enkel steenkolen en de persmannen, heeft hij er aan toegevoegd, kunnen nu daaruit hun eigen conclusies trekken.

Onze lezers weten dat voor wat ons betreft, wij niet op die verklaring van de Heer Sumner Welles gewacht hebben om onze conclusies uit de eigenaardige gedragslijn van de Verenigde Staten te trekken. Indien wij nu nogmaals op die netelige problemen der Franse koloniën op het Westelijk halfrond terugkomen is het niet omdat wij de hoop koesteren dat men in Noordamerikaanse gezaghebbende kringen er eindelijk bewust van geworden is dat ook hier het ogenblik van handelen gekomen is, maar wel omdat wij het als onze plicht beschouwen de bevolking van Frans Guyana, Martinique enz., te blijven steunen in hun streven naar vrijheid want, wij herhalen het voor de zoveelste keer, de ware bevolking der Franse bezittingen in Zuid-Amerika is niet pro-duits en haar huidige meest vurige wens kan men samenvatten door de leus: „Los van Vichy."

Toen wij als staatsgevaarlijk voor de Vichyregering uit Frans Guyana zouden verbannen worden kwam een hooggeplaatste ambtenaar bij ons met het volgend verzoek: „Wanneer u in de vreemde zult zijn (dit was reeds typisch want alhoewel evenmin Fransman als Nederlander zijnde werden wij in Cayenne toch niet als vreemdeling beschouwd en behandeld) zeg dan in godsnaam toch overal dat niet alle Fransen gelijk zijn aan die hansworsten van Vichy, zeg het luid, roep het uit, dat ook wij willen medestrijden tot het verdedigen der vrijheid der democratieën." Een andere, zeer bekende en vooraanstaande politieke figuur van Cayenne met wien wij menigmaal een pennestrijd hebben gevoerd omdat zijn plaatselijke politieke en economische opvattingen niet de onze waren, heeft ons toen ook gevraagd: „U zult, zo sprak hij, dus tijdelijk van hier verbannen worden. Dit is natuurlijk zeer hard, daar niemand kan verzekeren, dat al de materiële en morele schade welke u daarvoor zult lijden u naderhand zal vergoed worden. Maar hoe zwaar die slag ook is welke u treft u zult toch een groot geluk smaken want u zult vrij zijn, terwijl wij hier onder ene afschuwelijke slavernij blijven gebukt gaan. u weet, zo sprak hij verder, dat ik het recht heb te spreken in naam van de grote meerderheid der bevolking alhier. Welnu aangezien ik geen beroep kan doen op onze vriendschap welke altijd maar zeer oppervlakkig was, is het in naam dier bevolking dat ik u vraag wanneer u op vrije bodem zult wezen uwe krachten aan te wenden teneinde ons te bevrijden. Dit vraag ik u niet alleen als ware Fransman tegenover een geallieerde maar ook als Guyanees aan een persoon van wie ik weet dat hij Guyana lief heeft."

Het zijn die beloften welke wij toen gedaan hebben niet alleen aan die twee vooraanstaande personen maar ook aan menigen vriend uit de verschillende rangen der bevolking van Frans Guyana welke ons aansporen nogmaals onze stem — misschien wel wederom vruchteloos — te laten horen om degenen welke de macht en het gezag bezitten om de laatste Franse koloniën van het Duitse juk te verlossen te vragen: Waarop wachten jullie die de Vrijheid zo lief hebben en haar steeds verdedigen om uwe vrienden te verlossen?

Nogmaals misschien zal men zeggen, beweren of suggereren dat die onverschilligheid maar oppervlakkig is, dat men met diplomatische redeneringen, zachte overtuigende politiek betere resultaten kan bekomen dan met brutaal geweld. Welnu, hoe bitter weinig wij van krijgsstrategie, buitenlandse diplematie of wereld politiek ook afweten toch durven wij beweren dat zulke vredelievende opvattingen in deze tijd misplaatst zijn. — Eerst handelen en dan praten moet de leus wezen. — Welk practisch nut hebben al die zachtzinnige manieren van doen in Noord-Afrika opgeleverd? — Een massa verwikkelingen tussen de Verbondenen en gelukkig nog dat Darlan opgeruimd werd anders was de toestand er nog verwarder geweest. De lange, zeer lange onderhandelingen met Martinique, wat hebben zij ten onzen voordele opgeleverd? — Eerst sedert November sturen de Verenigde Staten geen voedsel meer... maar wel steenkolen waarmede de Franse schepen van Vichy dan kunnen uitvaren om in geallieerde of neutrale landen hun eigen zaakjes te gaan doen, zaakjes welke misschien ook de vijand niet ondienstig zijn.

Wij houden in het geheel niet van macht en geweld, maar wij vinden dat onder bepaalde omstandigheden lankmoedigheid en gebrek aan vastberadenheid, zelfs indien zij hun oorsprong vinden in hogere gevoelens en principes, gevaarlijk kunnen zijn. Hoe men de zaken ook wendt of keert, voor degenen die onder dit juk gebukt gaan en naar de verlossing tevergeefs uitzien wordt het moeilijk onze zaak te blijven steunen.

Nogmaals acht schepen getorpedeerd op de kust van Frans Guyana! — Hoeveel zullen dit lot nog moeten delen vooraleer de Verenigde Staten gaan inzien dat mannen als Admiraal Robert, Gouverneur Veber e.a. niet met fluwele handschoenen moeten aangepakt worden.

„Le ridicule tue" zegt een Frans spreekwoord. Het is te hopen dat onze Noordamerikaanse vrienden de waarheid van dit gezegde zullen inzien en voorkomen dat de Vichy-bende schade aan ons berokkent.

Op 22 Maart, vlak na de aansluiting van Frans Guyana bij de Geallieerden en de vlucht van oud-Gouverneur René Veber naar Suriname, schreef de Heer G. Stampaert in „Suriname" onder het opschrift ‚Vox Populi, Vox Dei", het volgende stuk:

Eindelijk hebben wij verleden Donderdag de zo lang begeerde tijding ontvangen dat Frans Guyana zich onder Generaal Giraud bij de Verbondenen aangesloten heeft.

In werkelijkheid, zoals wij meermalen de gelegenheid gehad hebben het te zeggen, is de bevolking der naburige kolonie nooit anders dan progeallieerd geweest en het is enkel door de autocratische macht waarover de machthebbers beschikten dat de ware gevoelens der bevolking van Frans Guyana zich nooit vrijelijk hebben kunnen openbaren. Schrikbewind, geweld, willekeur, onrecht waren de voornaamste krachten waarop de Vichy ambtenaren steunden, niet zo zeer omdat de zogenaamde „nieuwe orde" hun politiek ideaal was, niet omdat zij dachten door samen te werken met Duitsland hun land en volk nuttig te zijn maar wel omdat zij, tot hiertoe, hun ganse leven gesteund hadden, op het eng egoistisch standpunt van „laat ons grabbelen zolang er te grabbelen valt" en ook dat van „wat kan het ons schelen wat er met ons land, ons volk gebeurt zolang wij maar, ten koste van wat ook, macht, gezag en materiële voordelen kunnen bekomen of behouden."

Meer nog dan welke andere kolonie ook hebben onze naburen te lijden gehad der na-oorlogse politiek waaraan Frankrijk hoofdzakelijk zijn ineenstorting te danken heeft gehad. Het is die funeste politiek, die oorzaak geweest is, dat Frans Guyana, reeds gebrandmerkt door het onmenselijk bagno de „dépotoir" geworden is der ongeschikte ambtenaren die men elders niet wilde of waarmede men geen raad wist.

Persoonlijk ken ik niet de talrijke schare der laatst benoemde Vichy ambtenaren welke den gouverneur in Cayenne zijn komen helpen de naziegeest met geweld in Guyana te planten, maar ik ken zeer goed gouverneur Véber alsook verschillende zijner trawanten en daar ik nog beter de geest, de mentaliteit en de bekwaamheden ken, welke die lieden bezitten, verwondert het mij in het geheel niet, dat zij zich tot het laaste ogenblik aan de politiek van samenwerking met Duitsland vastgeklamd hebben. Zij hadden immers hun partijen, hun vrienden verlaten, verloochend, verraden zodra de slag van Frankrijk verloren was en Pétain de wapenstilstand gesloten had. Toen verkeerden zij in de waan, dat Duitsland de eindoverwinning reeds behaald had, toen dachten zij, dat het hoog tijd was de bakens te verzetten en zij, die steeds de democratische principes als springplank hunner zelfzuchtige ambitie gebruikt hadden, dachten toen ook, dat de tijd gekomen was het roer om te gooien. Hun vroegere doodsvijanden werden hun vrienden. Hitler, Laval en Co. werden hun nieuwe afgoden. hun droom, hun streven werd hun eigen werkkring ook te herschapen tot een caricatuur der Duitse dwingelandij en slavernij.

Toen zij bespeurden, dat zij te vroeg het masker der huichelarij hadden afgeworpen, toen zij beseften, dat Engeland en de Verenigde Volken niet verslagen zouden worden, dat het nazisme, het fascisme en andere tyrannieke opvattingen tot ondergang gedoemd waren, bleef hun maar een eerlijke weg open: openlijk en ruiterlijk hun fout te erkennen. Maar eerlijkheid, ruiterlijkheid, fierheid en andere edele gevoelens moet men niet gaan zoeken bij de aanhangers van Hitler. Koppig heeft Gouverneur Véber, evenals Admiraal Robert, stand gehouden tegen de wil van het volk in en zulks niet uit een of ander hoogstaand moreel principe, maar alleen om een goed betaald baantje te behouden, zolang als het maar kon en omdat hij, gelijk alle despoten, van het standpunt uitging: „mijn wil is wet". De kruik gaat echter zo lang te water tot ze barst. Véber en zijn handlangers, hoe zij zich ook in een ivoren toren opsloten, hoe zij zich ook met bajonetten omringden, hoe zij ook doof bleven voor de stemmen van het volk, hebben toch per slot van rekening het oude gezegde „Vox Populi, Vox Dei" niet blijvend kunnen negeren.

Toen zij, eindelijk, naar die stem hebben moeten luisteren, omdat zij gevaarlijk begon te brommen, toen werd besloten, dat Frans Guyana zich bij Generaal Giraud zou aansluiten.

Maar zelfs in deze laatste daad heeft Véber nog niet eerlijk kunnen optreden, zelfs toen heeft hij nog geen mooi „gebaar" kunnen maken. In tegenstelling met wat het officieel bericht zegt, is het niet **hij**, die aansluiting bij de Strijdende Fransen gewild heeft, maar wel **het volk** van Frans Guyana, dat sedert het sluiten van de wapenstilstand gewenst, geëist heeft, samen met Generaal De Gaulle voort te strijden tot de eind-overwinning.

Gouverneur René Véber en zijn trawanten bevinden zich nu in veiligheid op Geallieerde bodem. Wij durven hen echter nog wel dit voorspellen, dat zij het mis hebben, indien zij denken, dat zij door hun kleinmoedige vlucht (anders kan men hun plotselinge „ontslagneming" niet noemen) de verdiende straf zullen ontkomen, die het bevrijde Frankrijk hun te juister tijd zal opleggen.

Wanneer het uur der afrekening zal geslagen zijn, zullen zij nogmaals de volksstem, de stem van God, in haar volle kracht te horen krijgen.

Bij het bericht van de Surinaamse Gouvernements-persdienst, dat Frans Guyana zich bij de Verenigde Landen heeft gevoegd, tekent het blad „De Surinamer" het volgende aan:

Dit bericht kan niet anders dan met ingenomenheid worden begroet. Het bleef altijd een onbehagelijk gevoel veroorzaken, dat wij allernaast de deur een buur hadden, omtrent wiens gesteltenis en bedoeling er op zijn minst twijfel moest bestaan, hetgeen niet alleen voor onze eigen persoonlijke veiligheid maar voor het geheel der Naties bij de oorlogvoering betrokken in Bondgenootschap, een punt van biezonder belang was.

Thans hebben gezond verstand en zedelijke moed klaarblijkelijk de overhand gekregen bij de meerderheid der bevolking en wel in zulke mate, dat zij zich hebben kunnen doen gelden tegenover een ambtenarendom, dat nog maar Vichy bleef aanhangen, misschien in weinig meer verwachting, dan eens ergens in de buurt van Versailles te gaan genieten van een pensioen en konijnen te gaan kweken.

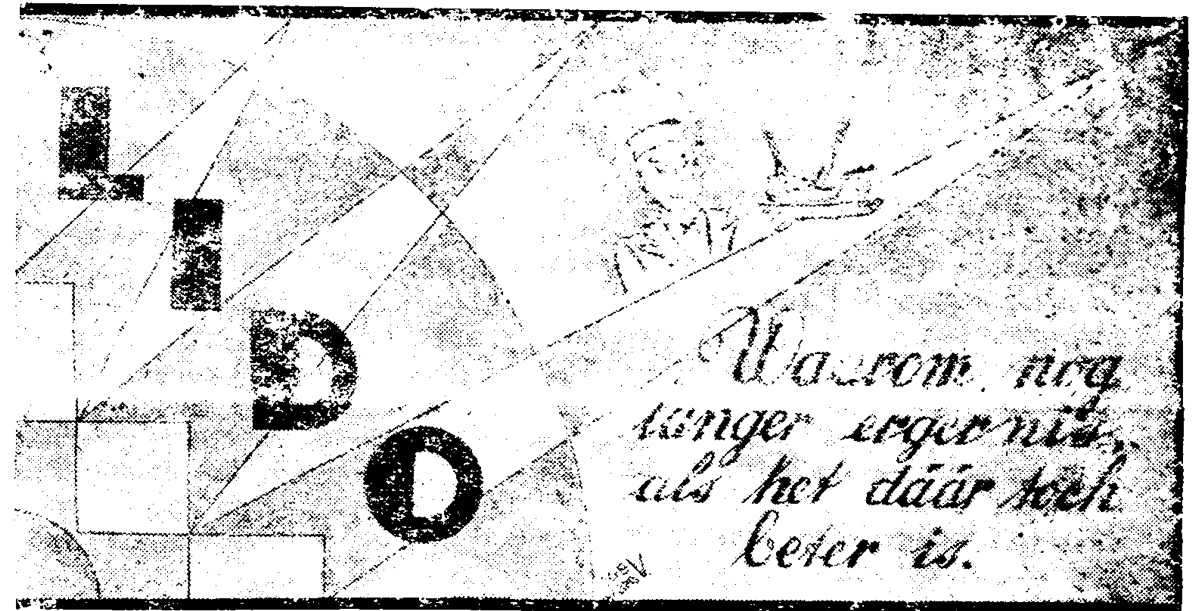
Daaraan is nu een einde gekomen en Frans Guyana staat openlijk naast ons als bondgenoot, wat het in feite in stilte reeds lang was zonder er mede in het volle licht te kunnen treden, daarvan weerhouden door een Bestuur, dat aan de verkeerde zijde bleef staan.

Aan deze kant van het Westelijk Halfrond is nu de atmosfeer gezuiverd en de zwakke plek, die hier nog steeds lag en aandacht vorderde, is verzwaard en versterkt.

Voor Frans Guyana zelf kan dit niet anders dan voordeel opleveren. Ook onmiddellijk voordeel. Bekend mag worden verondersteld, dat er sedert lang honger wordt geleden door gebrek aan voldoende voorraden levensmiddelen. Om er zoveel mogelijk op uit te sparen ten behoeve van de burgerij, waren de gevangenen op zulk een rantsoen gesteld, dat de strafkolonie, die reeds vanouds de naam droeg van „de groene hel", in waarheid een hel werd met knagende honger, die de sterfte in het bagno schrikbarend deed toenemen. Reizigers, die er de laatste tijd hebben kunnen rondkijken, hebben daaromtrent verhalen gedaan, die werden bevestigd door inwoners van het land zelf, die hier om verscheidene redenen enige tijd doorbrachten. Aan die ellende kan voorlopig een einde worden gemaakt.

Het heeft enige tijd geduurd, maar het gezond verstand en het welbegrepen eigenbelang hebben tenslotte gezegevierd.

En nu — Martinique. Hoe lang nog? Tot er wordt ingegrepen misschien?

WERELDNIEUWS.

VAN KLEFFENS PROTESTEERT TERECHT.

De Gouvernementspersdienst meldt:

Het New Yorkse dagblad „World Telegram" schreef gisteren naar aanleiding van Minister Eelco Nicolaas van Kleffens' brief aan de Londense „Times": „Het is een vreemd schouwspel: Minister Van Kleffens protesterend in de Engelse pers, blijkbaar omdat hij van officiële zijde geen genoegdoening kon krijgen, tegen de sterke neiging van Noordamerikaanse en Britse overheersing ten aanzien van Geallieerde besluiten.

Juist omdat de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Groot Britannië grote macht hebben bij beslissingen, is het noodzakelijker dan ooit, dat onze andere Bondgenoten rechtmatige erkenning erlangen als Geallieerde Naties. Dit is niet alleen een zaak van rechtvaardigheid, doch ook van veiligheid.

WAT HET RUSSISCHE MIDDAGCOMMUNIQUÉ MELDT.

Het Russische middagcommuniqué deelde mede, dat de Russen ten Noorden van Chuguev talrijke felle aanvallen van vijandelijke tanks en gemotoriserede infanterie afsoegen. In de sector van Belgorod aan de Donets vielen de Sovjets den vijand aan en verdreven zij hem in handgevechten uit loopgravenstellingen. Aan het Westelijk front consolideerden de Russen hun posities en sloegen zij een aanval van het vijandelijke voetvolk af, welke in een sector met behulp van tanks werd uitgevoerd.

De Russen veroverden nog twee steden in de Kuban-vallei van de Noordwestelijke Caucasus. Een vijandelijk sterktepunt ten Zuiden van het Ilmenmeer wisselde tweemaal van eigenaar in de opmars naar Staraya Russa (Moskou, (AP) 27.3).

ROOSEVELT OVER DE NOORDAMERIKAANSE VOEDSELVOORZIENING.

President Franklin D. Roosevelt deelde op een persconferentie mede, dat zijn nieuwe voedsel-administrateur Chester C. Davis, dien hij gisteravond benoemde, ogenblikkelijk de quaestie zal aanpakken voor het vormen van een landleger, dat de benodigde voedselvoorraad van het land zal helpen opbrengen. Davis zal aan het hoofd staan van een haast autonoom departement. Roosevelt zeide ook, dat 550.000 landbouwers reeds zijn vrijgemaakt van militaire dienst en de Directeur van de Dienstplicht Lewis Hershey schat, dat dit jaar nog 3 millioen mensen op boerderijen zullen worden tewerk gesteld. De President zeide ook, dat de Oorlogsproductieraad stappen genomen heeft om meer landbouwwerktuigen aan de boeren te doen toekomen.

De President liet blijken, dat de soldaten, die verlof krijgen vóor het doen van boerenwerk, van divisies zullen komen, die slechts kort in oefening zijn. Het zou namelijk schadelijk voor het leger zijn om mannen in gevorderde oefening, die spoedig gereed zijn voor dienst overzee, vrij te maken voor werk op het land (Washington, (AP) 26.3).

U.S.A.-VLIEGTUIGEN VALLEN KISKA AAN.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat bommenwerpers van het leger de Japanse basis te Kiska in de Aleoeten op Woensdag viermaal aanvielen en voltreffers plaatsten in het doelgebied (Washington, (AP) 26.3).

HITLER ZOEKT ZIJN HEIL IN DE DRANK.

Een betrouwbare bron deelde mede, dat de druk, die door de oorlog teweeggebracht wordt, Hitler heeft doen afstappen van de regel die hij zich zelf stelde om zich van het gebruik van alcoholhoudende dranken te onthouden. Naar men zegt zou hij thans trachten zijn steeds grotere zenuwachtigheid te verlichten door het drinken van lichte champagne (Stockholm, (AP) 26.3).

CARDINAAL PELLEGRINETTI GEOPEREERD.

Een bericht uit Vaticaanstad deelde mede, dat Ermenegildo Cardinaal Pellegrinetti in der haast vervoerd is naar een cliniek in Rome waar hij ogenblikkelijk een operatie onderging. Zijn toestand zou zeer ernstig zijn. (Bern, (AP) 26.3).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht viel een grote strijdmacht van het Bommenwerperscommando objecten in het Ruhrgebied aan waaronder de binnenhaven Duisburg. 4 Bommenwerpers worden vermist. E envliegtuig van het Gevechtscommando wordt vermist van offensieve patrouille vluchten, die in de nacht werden uitgevoerd."

— **New York:** Volgens Radio-Berlijn is Lavals régime gereconstrueerd nadat de Ministers van Justitie, Marine en Luchtmacht zijn afgetreden

— **Londen:** De Duitse radio zeide, dat een groot aantal Noordamerikaanse troepen in Aden is aangekomen met bestemming Saudi Arabië.

— **Santiago:** Vice-President Wallace van de Verenigde Staten van Nood-Amerika arriveerde in de Chileense hoofdstad en werd op enthousiaste wijze ontvangen door duizenden en nogmaals duizenden arbeiders, die hem een reusachtige ovatie brachten. De populariteit van Wallace steeg nog meer, omdat hij overal Spaans spreekt.

— **Londen:** De Nederlandse Inlichtingendienst deelde mede, dat de gehele kustlijn van Nederland tot een afstand van 25 kilometer het land in wordt ontruimd van inwoners door de Duitsers, die duizenden woningen en kustdefensies aanleggen tegen een invasie. Waarschijnlijk zijn in Den Haag alleen 24.000 huizen vernietigd. Op zijn minst 800.000 Nederlanders zijn ontruimd van de kustgebieden. Sommigen werden naar kampen nabij Anrhem gezonden en anderen gaan naar Duitsland voor dwangarbeid.

— **Londen:** De Brusselse radio zeide, dat thans in Tunis gevochten wordt in het gebied van Medjez el Bab.

Algiers: Gemeld wordt, dat de Franse zaakgelastigde in Lissabon Pierre Baraduc alle betrekkingen met Vichy verbroken heeft en zich met zijn staf heeft geplaatst onder de orders van Generaal Giraud.

— **Algiers:** Generaal Henri Giraud ontving Kolonel Olivarez, militaire attaché, en Luitenant-Generaal Luis Orzag Yoldi, Hoge Commissaris van Spaans Marokko. Olivarez zeide op een missie te zijn gekomen, doch **het doel daarvan werd niet bekend gemaakt.**

DOEL EN MIDDELEN.

Bij de Staten van Curaçao is een ontwerp-Landsverordening ingediend „houdende enige van het Curaçaos Wetboek van Burgerlijke Rechtsverordening afwijkende bepalingen."

Dit ontwerp bedoelt te verhinderen, dat personen in Curaçao, wier echtgenote in bezet gebied woont, burgerlijke echtscheiding zouden kunnen bekomen, terwijl de wederpartij van geen toeten of blazen afweet en zich door de omstandigheden niet kan verweren.

De Memorie van Toelichting tot dit ontwerp, die in strijd met de gewoonte van officiële stukken, niet dood is, maar zelfs voor leken levende taal spreekt, zegt o.m. het volgende:

„Dit wetsvoorstel beoogt in hoofdzaak ontoelaatbare pogingen te verijdelen om een echtscheidingsvonnis te verkrijgen, zonder dat de gedaagde van een daartoe strekkende vordering afweet. Sedert enige tijd is de urgentie van een voorziening tegen acties, welke ondergetekende als **beslist ontoelaatbaar voorkomen**, aan de dag getreden.

Er moeten maatregelen genomen worden ter bescherming van met wellicht ongegronde vorderingen besprongen gedaagde, nu de oorlogstoestand een normaal verkeer tussen Curaçao en vijandelijk gebied heeft uitgesloten en dus het niet verschijnen op een dagvaarding niet in het minst wil zeggen „toestemmen door te zwijgen". Het is met elk rechtsgevoel in strijd, dat een in Nederland levende echtgenote weerloos slachtoffer van beschuldigingen is en eenvoudig gescheiden wordt zonder dit zelfs te weten."

Om de inhoud van het ontwerp te verstaan, moet men iets afweten van de gewone procesorde, zoals die in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering staat voorgeschreven.

In een burgerlijk proces zijn twee partijen: de eiser — die de zaak aanhangig heeft gemaakt — en de gedaagde — tegen wie de vordering is gericht. De gedaagde krijgt bij exploit een oproeping om te verschijnen; dat wil zeggen: het exploit wordt hetzij hem (haar) in persoon, hetzij voor hem (haar) aan een bepaald adres uitgebracht

Voor de behandeling van het proces is het helemaal niet nodig, dat de gedaagde **in persoon** een oproeping heeft ontvangen; zelfs is het niet nodig, dat hij (zij) zijdelings een oproep heeft ontvangen. Komt de zaak voor, dan weet de rechter nooit precies of de gedaagde niet wil of kan komen, of dat hij misschien van de gehele zaak niets afweet. In ieder geval: de behandeling gaat door Tegen den niet verschenen gedaagde wordt **verstek** verleend en dan volgt er — bij gebreke aan enig verweer tegen de vordering — gewoonlijk veroordeling van den gedaagde, uitspreken van de echtscheiding enzovoorts.

Dat lijkt misschien op het eerste gezicht sneu, als de gedaagde van de gehele vordering niets afweet. Maar zo erg is het toch niet. Er is wel een verstekvonnis, doch dat verstekvonnis heeft voorlopig nog geen kracht (kracht van gewijsde, zoals dat heet) De gedaagde kan achteraf nog altijd in verzet gaan tegen dat vonnis en dan wordt de gehele zaak opnieuw behandeld.

Dat verstekvonnis krijgt voorlopig toch geen kracht, zolang namelijk verzet daartegen mogelijk is Voor dit verzet wordt een bepaalde termijn toegekend, welke pas begint te lopen, **nadat een gedaagde van het vonnis kennis heeft gekregen.** In het algemeen dus wordt niemand benadeeld, zonder dat hij daarvan **afweet** en volop de kans heeft gehad zich te verweren of te verzetten.

Vandaar ook, dat de eiser in een verstekzaak zich de moeite zal doen, zo gauw mogelijk bij **exploit** de inhoud van het vonnis aan den gedaagde **in persoon** te betekenen.

Het betekenen aan de woonplaats van den gedaagde — of zoals bij gedaagden in het buitenland gebruikelijk is: via het Openbaar Ministerie — is niet genoeg. Daarmede krijgt het verstekvonnis geen kracht; omdat de verzettermijn pas eindigt op een bepaald tijdstip, nadat de gedaagde **persoonlijk** van zo'n vonnis **afweet.**

Tot zover is het processysteem prachtig in orde en krijgt ieder zijn kans. Maar dan begint de moeilijkheid.

In artikel 84 van de Burgerlijke Rechtsvordering staat verder: Buiten het geval, dat de termijn voor het verzet verlopen is nadat gedaagde persoonlijk van het vonnis heeft vernokenen, krijgt het verstekvonnis tòch kracht zodra het is ten uitvoer gelegd,

Dit schijnt dus te betekenen: als eiser de gedaagde niet in persoon kan betekenen, krijgt het verstekvonnis toch kracht zodra het is ten uitvoer, gelegd, onverschillig of de gedaagde daarvan afweet of niet. Het is om een vonnis ten uitvoer te leggen helemaal niet nodig, dat het al kracht van gewijsde heeft. Men kan altijd voordien al beginnen met de executie, welke dan geschorst wordt zodra de wederpartij in verzet gaat. Wanneer men dus voorlopig vast begint met executie en deze komt ongestoord ten einde, dan kan daarna de gedaagde eveneens geen verzet meer doen.

Hiermede wordt de theoretisch mooie stelregel, dat een gedaagde in ieder geval de kans moet hebben gehad zich te verweren, losgelaten. Het is denkbaar, dat de gedaagde van het gehele proces en de executie niets afweet en toch is hij onherroepelijk de dupe

Deze regel is om practische redenen ingegeven. Als de gedaagde nergens te vinden is of zich schuil houdt, wil de eiser toch wel eens zijn geld zien. Als zo'n afwezige hier vermogen heeft, zodat een vonnis inderdaad ten uitvoergelegd kàn worden, dan zal er ook wel iemand zijn die voor dat vermogen zorgt en die den voor eiser onvindbaren gedaagde waarschuwt, dat er beslag op zijn boeltje is gelegd. En als iemand zo weinig om zijn zaken geeft, dat zijn zaken in beslag genomen en verkocht kunnen worden, zonder dat hij daarvan iets hoort, behoeft de wet ook niet zo heel veel consideratie te gebruiken; temeer niet omdat het belang van den eiser daar toch ook bij betrokken is.

Ook deze regel, dat na tenuitvoerlegging van een verstekvonnis, de gedaagde niet meer in verzet kan komen, is op practische gronden zeer wel te verdedigen.

Maar hoe staat het in dit opzicht met een verstekvonnis waarbij echtscheiding — natuurlijk steeds slechts in burgerlijke zin bedoeld, de op de natuurwet gebaseerde kerkelijke wetgeving volgens welke een huwelijk onontbindbaar is, laten wij hier buiten beschouwing — is uitgesproken?

Men kan moeilijk van de executie van een vonnis van echtscheiding spreken. Daarom zegt de wet, dat een vonnis van echtscheiding (of van scheiding van tafel en bed) wordt gerekend te zijn tenuitvoergelegd, een bepaalde termijn nadat „het aan den verweerder (gedaagde) is aangezegd" en door een advertentie in de Curaçaose Courant is bekend gemaakt. Let wel: er staat niet, dat het vonnis aan den gedaagde in persoon moet zijn aangezegd. Een exploit aan de woonplaats of aan het Openbaar Ministerie is voldoende. Of de gedaagde het òok werkelijk ontvangen heeft, doet er niet toe. Na negentig dagen is de echtscheiding „ten uitvoer gelegd" en kan de wederpartij, die vroeger nooit iets vernomen heeft, daar niets meer tegen doen.

Het kan zijn, dat door de oorlogsomstandigheden de gedaagde, die in Nederland woont, de dagvaarding of de betekening nooit ontvangt of na ontvangst, geen kans ziet een verweer in Curaçao te voeren.

Het is buitengewoon navrant, dat op zo'n manier een vrouw, die in Nederland zit, na de oorlog zal horen dat zij is gescheiden, waarvan zij tevoren helemaal niets afwist.

Maar dezelfde navrante verhouding komt ook voor buiten oorlogstijd. Indien de eiser, hetzij opzettelijk, hetzij te goeder trouw, een verkeerd adres van gedaagde opgeeft, zal deze ook nimmer het exploit ontvangen en gescheiden zijn voor deze het weet. En — wat ook nog wel eens voorkomt — als gedaagde niet in Curaçao woont of verblijft en zijn woonplaats buiten Curaçao onbekend is, kan men toch tegen hem een vordering tot echtscheiding instellen. Ook zo'n vonnis kan „ten uitvoer gelegd worden" en dus kracht krijgen.

Het euvel, waarop dan ook in de Memorie van Toelichting wordt bedoeld, **komt blijkens de ervaring óók buiten oorlogstijd voor.** En buiten oorlogstijd is het een precies even groot schandaal als in oorlogstijd, dat iemand gescheiden kan worden, zonder dat hij daarvan ook maar iets afweet, laat staan een verweer kan hebben gevoerd.

We zien trouwens niet in, waarom een eiser — die volgens dit voorstel aan het lijntje zal worden gehouden indien hij als woonplaats van gedaagde een adres in Nederland noemt — straks niet vrolijk een „onbekend adres" zal opgeven (wat na drie jaar oorlog vermoedelijk wel de zuivere waarheid zal zijn) en zijn echtscheiding tòch krijgen. Sterker nog: een dergelijke frontverandering, die dit ontwerp illusoir maakt, is te verwachten voor wie de situatie kent.

Het komt ons dan ook voor, dat het hiaat in de wet algemeen is, waar**tegen een algemeen middel — geen** crisisoplossing — dient te worden toegepast. Een middel dat o.i. hierin moet bestaan, dat geen echtscheiding bij verstek kracht van gewijsde krijgt zonder dat de gedaagde iets daarvan **moet** afweten. En dat middel is heel eenvoudig te bereiken door te bepalen, dat „tenuitvoerlegging" van een verstekvonnis van echtscheiding wordt gerekend geschied te zijn negentig dagen „ nadat het aan den verweerder **in persoon** aangezegd is enz." Of kort en goed door de gehele kunstmatige „tenuitvoerlegging" van een echtscheidingsvonnis te schrappen.

Is dus de kwaal algemener dan alleen een gevolg van de oorlogsomstandigheden, van de andere kant betreft het door het ontwerp voorgestelde middel meer dan allèen echtscheidingszaken, en is het zó algemeen geformuleerd, dat het in vermogenszaken vijandelijke onderdanen kan (en zal) bevoordelen ten koste van niet-vijandelijke justitiabelen; een naastenliefde, die in oorlogstijd beter kan worden vermeden, omdat het hemd nu eenmaal nader is dan de rok.

Het ontwerp toch houdt in: dat tegen een gedaagde in vijandelijk en bezet gebied, geen verstek wordt verleend — en zo nodig nieuwe oproepingen worden bevolen — totdat vaststaat dat hij (zij) de oproeping om te verschijnen heeft ontvangen.

Heeft hij de oproep ontvangen en laat hij niets van zich horen, dan wordt wèl verstek verleend maar geen vonnis gewezen, tenzij als de gedaagde de vordering erkent of uitdrukkelijk afziet van verweer.

Antwoordt gedaagde niet of heeft hij enig bezwaar, dan wordt er geen vonnis gewezen, omdat men terecht moet aannemen dat zo'n gedaagde niet in staat is behoorlijk van antwoord te dienen.

Dat is de inhoud van het ontwerp. Voor echtscheidingszaken kan dit goed werken, ofschoon de regeling vrij gecompliceerd is. Maar er bestaat een gevaar ten aanzien van vermogenszaken. Het ontwerp toch geldt voor alle processen zonder onderscheid.

Wanneer iemand van ons in Curaçao een vordering heeft op een vijandelijken onderdaan — een vordering waarvoor we misschien de beste bewijzen, acten en getuigen hebben — zullen wij beslist tot na de oorlog moeten wachten, voordat we de centen kunnen krijgen, al heeft die gedaagde hier een millioen liggen. Waarom?

Natuurlijk is er geen reden van de oorlogsomstandigheden gebruik te maken om vorderingen in te stellen, maar verstekvonnissen te krijgen en die van kracht te laten worden door tenuitvoerlegging, los van iedere vraag of de vordering gegrond is of niet. Doch in vermogensvorderingen is daarin al voorzien.

Een echtscheidingsvonnis bij verstek kan men op de bovengenoemde manier gemakkelijk ten uitvoer leggen. Maar een vonnis over een door na te noemen commissie uitgeoefend vermogensrecht, gekregen tegen iemand in bezet gebied als gedaagde, **kan niet ten uitvoer worden gelegd zonder toestemming van de Commissie Rechtsverkeer.**

De Commissie Rechtsverkeer gaat natuurlijk een beetje verder dan de rechter, die bij verstek **moet** toewijzen, en zal toestemming tot executie alleen dan verlenen, indien zij overtuigd is, dat de toegewezen vordering inderdaad wel bestaat. Deze rem — de toestemming van de Commissie Rechtsverkeer — is in de huidige omstandigheden afdoende te achten. Natuurlijk kan de Commissie ook fouten maken, maar de kans is aanzienlijk kleiner dan bij een verstekvonnis-zonder-meer.

Waarom, is dus de vraag, zou men bij het onderhavige ontwerp de mogelijkheid uitsluiten om tegen een persoon in bezet gebied te procederen over vermogensrechten, als in dit punt reeds voorzien is door de Regeling Rechtsverkeer?

Ook dit staat dan wel blijkens de ervaring vast, dat door het ontwerp in vermogenszaken Nederlanders, Geallieerden of neutralen benadeeld zullen worden ten voordele van vijandelijke onderdanen en personen in bezet gebied; terwijl juist op vermogensgebied thans reeds een bevredigende regeling bestaat.

Resumerende kunnen wij dus zeggen, dat wij het met de strekking van het ontwerp volkomen eens zijn, doch met het gekozen middel **geenszins:**

a. omdat de kwaal algemener **is en** hier slechts in een gedeelte daarvan wordt voorzien;

b. omdat het ontwerp zo gemakkelijk omzeild kan worden;

c. omdat het op vermogensgebied groot nadeel kan opleveren, terwijl het daar overbodig is door de reeds bestaande regeling rechtsverkeer.

De aangewezen oplossing is: **een** echtscheidingsvonnis-bij-verstek alleen **kracht te laten krijgen na betekening van dat vonnis aan den gedaagde-in-persoon.**

Natuurlijk kan men opwerpen, dat zelfs al krijgt een gedaagde in Nederland een vonnis betekend in persoon, zulks nog niet garandeert, dat deze kans ziet in Curaçao in verzet te gaan. Die opmerking is juist, maar het bezwaar bestaat alleen in theorie; wie denkt dat thans de mogelijkheid bestaat van hieruit een verstek-vonnis in persoon te doen betekenen aan een veroordeelde in bezet gebied, is een onpractische optimist.

Aan het bovenstaande worde nog het volgende toegevoegd: De oorlog is al drie jaar aan de gang en nu pas wordt het urgent geacht dergelijke „absoluut ontoelaatbare" acties te verhinderen. Waarom? Hebben zich dergelijke gevallen voorgedaan, dan bevreemdt het ons, dat niet eerder ertegen is opgetreden.

Is het procederen tegen en benadelen van weerloze vrouwen en kinderen, die in Nederland toch al de lasten van het hunnenjuk dragen, in Vrij-Nederland (God beter het) niet zó schandalig?

O neen? Dan moeten wij die vraag beslist na de oorlog in Nederland eens stellen.

Mr. S. W. van der Meer.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:
Telegram Afdeling:
27.3: Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
28.3:: Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.
Shipping & Supplies: De Roos, tel. 417, Negropont 33A.
Scheepvaart Afdeling:
27.3: Barends, tel. 440, Emmastad 24.
28.3: Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.
Dok-afdeling: Van Veen, tel. 431.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdienst, Zondag 28 Maart 9.30 uur. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

Sportclub „Asiento": Hockey: Hedenmiddag zal op het Asiento-terrein te Rio Canario van 16 tot 17 uur een wedstrijd worden gespeeld tussen „C.S.C." en „Kwiek". Precies 17 uur zal worden gewisseld met „Aiento" en „Van Engelen".

Sportclub „Asiento": Voetballen: As. Zondag 28 Maart een vriendschappelijke Junioren-wedstrijd Asiento — P.S.V.; terrein Rio Canario; aanvang 15 uur.

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.